

UJVIDÉKI HIRLAP.

POLITIKAI ÉS VEGYESTARTALMU LAP.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.
Előfizetés: egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Kapható Herger Ágoston könyvkereskedésében.

Felelős szerkesztő:
dr. Nemes Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet tér 6-ik sz.
→ Kéziratok vissza nem küldetnek ←
Hirdetések díjszabály szerint.

Üdvözljük a szegedi ügyvédgyűlést!*

Sivár képet nyújt ez idő szerint a magyar jogélet mezeje.

Mintha termőképességét végkép elvesztette volna, kizsarolva, elhanyagoltan hever ott.

A kik a magyar igazságügyet sikerrel művelték, fejlesztették, az egyetemi tanszékeken, a curuli székekben vagy a jogtudománynak élve visszavonultan, szobájuk falai között — nagyobbára elhaltak, kifáradtak vagy kedveszegetten, némán hallgatnak. Évek óta alig jelent meg valami kiválóbb mű a magyar jogirodalomban — de virágozik a Kassai-féle irodalom, a törvények utalásos és jegyzetes kiadása.

Mély csend honol a magyar igazságügy terén, s ha nem hallanók az állam törvényműhelyének és még a vasárnapi munkaszünetet sem ismerő rendeletgyárnak egyhangú, örökös zakatolását, érthetetlen hangu morzsolását: mondhatnók, hogy — ijesztő csend!

Az igazságszolgáltatás — áldatlan. A pörös felek megnyugvásukat nem találják benne s nem meggyőződésüket, hogy a való igazság érvényesül. Irott törvény hiányában, ingadozó, ideoda hullámzó praxisa mellett a Curia, az egyet-

* Elkésve érkezett s így a szombati számba nem kerülhetett, de azért még mindig időszzerű. Szerk.

len areopag, melybe a kétkedő reménye horgonyát vetette, — ez is kezd kifogyni a közvélemény előtt régi tekintélyéből és imponáló belső erejéből. A gerontes, a régi kipróbált nagybírák helyébe, jó részben új emberek léptek, új elvekkkel, újabb eszmékkel s ép ezért nem tapasztalat támogatta szilárd megállapodásokkal.

Bizonytalanság, kapkodás, dissonancia az egész vonalon, a híres batagell — bíróságtól kezdve fel a Curiaig, amit növel még az a befolyás, mit az ugynevezett codificatorok némelyike a megállapodás vonalához már-már közel jutott praxis megingatására gyakorol szerkesztését. Ezek a codificatorok, kik közül nem egy alig látott eleven pört vagy ha látott, annak ábrázatját már rég elfelejtette, idegen nemzetek jogéletéből merített motivumokkal lépnek a magyar geniusz elé, mely azokat meg nem érti, föl nem fogja és ezért be sem fogadja.

Csodálatos! Mennyire nagy a dissonancia a bíróságoknál egymás között a judicatura tekintetében, annyira megvan a harmonia náluk egy axiomájuk körül, mely abban áll, hogy az ügyvédség, az igazságszolgáltatás részese és egyik tényezője, „szükséges ugyan, de nekünk még sem kedves.“ Ezt a felfogásukat hiven tükrözi vissza egész gondolatmenetük határozataik — ité-

letben, végzésben. Privatim, a bírák külön és egyenkint elismerik ugyan, amit józan észszel tagadni sem lehet, hogy az ügyvéd szerepe és feladata az igazság kiderítésében, érvényesítésében — az igazságszolgáltatás megkönnyébbítésében, de annak ellenőrzésére is elkerülhetetlen elengedhetlen faktor, hogy az ügyvédség hivatása ép oly szent és ideális, mint a bíróságé — de hivatalos enunciacióikban a gyakorlatban, úgy látszik, egészen elfelejtik vagy el akarják felejtetni, amit a theoriában oly helyesen felfognak és megértenek. Mindenáron kerülni akartuk a költségmegállapítás dolgát — s ezért is csak e néhány sorral utalunk itt arra —, a magyar ügyvédség, hala Istennek, még elég delikát és büszke arra, hogy e kérdéssel szaklapon kívül foglalkozzék. De azzal a gyakorlattal, melyet az ügyvédi díjak megállapítása körül az ügyvédekkel szemben hosszú évek óta fentartanak a bíróság tagjai valamennyi fokon, megmutatják azt, hogy az ügyvédi munka méltatásában nem akarnak, s nem érzik magukat indíttatva ugy cselekedni is, amint gondolkodnak és mint a dolgok állásánál fogva gondolkozniok kell. Azzal a neveléses költségmegállapítással discreditálják az ügyvédeket, ezeket az igazságszolgáltatásban velük egyenrangú velük kooperatív tényezőket, s ezzel dis-

Az Ujvidéki Hirlap tárczája

Hogyan tanultam meg én németül?

— Elbeszéli Narancsik József. —

Ezelőtt 22 évvel, midőn először léptem át az ifjúkort, midőn már én is kezdtem érezni, hogy vagyok valami, — de hogy mi, magam sem tudtam volna megmondani, csak annyit, hogy gimnázista úr vagyok — mondom tehát ezelőtt 22 évvel, léptem először át a tánciskola küszöbét; — de mily érzéssel, nem untatom a tisztelt olvasóimat; — nem említem, hogy egészen mást vártam; — nem mondom, hogy azt hittem, hogy az ember lába nem is érinti a padlót, s azt gondoltam, hogy díszes, tündéri teremben, felséges világítás mellett lejtik gyönyörű nővel a magyar csárdást. S e helyett mit találtam? holmi vendéglő nagyterme volt gyéren, néhány lámpással, s néhány gyertyával kivilágítva. A terem is már nagyon-nagyon ó volt, a plafonról le-málott és leomlott a vakolat! Egyben azonban: a hölgyek szépségében nem csalódtam.

Mindenekelőtt roppant lámpalázzal egy kisasszony elé állítok, s nagy nyögdecselve, — mint az iskolában szoktam, ha a latin aucto-rokat nem tudtam lefordítani — kimondom nevemet, ki meghajolván, elfogadja a meghívást az első tánczra.

* * *

Igy mult nap-nap után, mindig mélyebb és mélyebb ismeretséget kötve; folyton vele tánczoltam; mindig őt láttam mindenben; az enyhe szellő mindig csak: Anna nevét suttogta fülembe; s ha reá gondoltam, azt hittem, hogy körülöttem, mellettem, bennem és fölöttem csak a menny van.

Szüleim pedig nagyon örültek az első szerelmemnek már csak azért is, mert több gondot fordítottam ruhámra, — nem szidták, nem mondták, hogy: ismét piszkos vagy! — Hajam mindig kifogástalanul volt fésülve, s néha órákig elálltam a tükör előtt, s ekkor jöttem arra a tapasztalatra is, . . . hogy én még is csak szép vagyok.

Sok lelkiküzdés után reá vettem magam, hogy írni fogok neki; ő még jól emlékezem, szerda délután volt! Hogy izzadtam, hogy félttem,

hátha az „öregem“ megtudja; — mennyit drukoltam, nehogy kontár kezekbe kerüljön, s talán 100 levélpapírt is eltéptem, míg . . . a levelezőből kiírtam azt a helyet, mit a völegény szokott mennyasszonyának. De dictumfactum még is csak megírtam, és el is küldtem.

Ezután mindennap kétség és remény között vártam a levélhordót, vajjon nem hoz-e valami levelet számomra; — de igenis, ó jaj, már maga a czim is német volt, hát még a tartalom! — Pedig én irtóztam, utáltam a német nyelvet, s mindig csak secundám volt belőle.

Én tehát most valamelyik német libába lettem szerelmes, gondoltam magamban, egy olyanba, ki még csak nem ismeri a szép magyar szót, hogy is tudná akkor méltányolni egy magyar ifjunak vonzódását, szerelmét. S ekkor jutott eszembe az is, hogy én bármit mondtam, ő csak bájosan integetett! Sok nehézküzdés után győzött bennem végre a szép, fehér kis kacsó, a hófehér kebelnek táncz közti pihegése, szóval teljesen belé bódultam; — s győzött bennem az az eszme is, hogy mily szép, mily lélekemelő lesz, ha majd én

creditálják önmagukat, veszélyeztetik az objectiv közfelfogás előtt határozataik enunciatívok komolyságát és objectivitását.

Pedig bizony mondom nem jól teszi a bíróság, ha csak egy kalapácsütéssel is járul hozzá ahhoz, hogy a magyar ügyvédség letaszíttassék arról a piedesztálról, a hová az évszázadok óta igazi hivatottsága, ügybuzgósága igazságszeretete, hazafisága és legpraegnansabb magyar voltánál fogva emelkedett.

Ne felejtse el se a törvényhozás, se a bíróság, hogy jelen realis századunk foglalkozás köreinek anyagi működéséhez viszonyítva a hazai ügyvédség gyakorlatából, dacára a kedvezőtlen viszonyoknak, az ideális, az önzetlen jellemvonás el nem tűnt.

Ne felejtse el, hogy nincs e hazában testület, mely ennél a kárnál, noha lépten-nyomon a tisztességtelenek, ezer meg ezer csábító alkalom kísértgetésének kitéve, a társadalom kloakaiban, salakjában az igazság után kotorászva, noha a kedvezőtlen körülmények és viszonyok miatt a megélhetéssel folytonosan küzdve, több joggal és okkal elmondhatná magáról, hogy tiszta immunis szennytelen, becsületes!

Ne felejtse el, hogy e kar soha előjogot, vagy kedvezményt nem kért, s nem kér, — fizetésemelést nem is kérhet!

Ne felejtse el, hogy a haza szabadsága, alkotmánya körül hervadhatlan érdemei vannak. a multban, a jelenben — a magyar parlament tagjainak jó része most is ügyvédek. S hogy ezek értelmi tőkét, szellemi erejét a haza értékesítés nélkül nem hagyja — ezt mindennap tapasztaljuk.

Ne felejtse el, hogy látva a bírakat az állam osztóigazságának erősorvasztó munkája alatt görnyedezni az ügyvédi kar — minden vizionszolgálat várhatása nélkül, hisz ez ki van zárva — tisztán az igazságügy érdekében és méltányossági tekintetből, volt legelső és leghathatósabb szószólója annak hogy a bírói fizetés emeltesse. S fáradozását siker koronázza!

fogom tanítani az édes magyar szóra . . . csókért, ha majd édes . . . feleségemnek nevezhetem.

Este a tánciskola küszöbén ismét találkoztunk; még pedig ép akkor értem oda, midőn imádoztam még két nálánál sokkal fiatalabb leánykával a küszöböt átlépte. Köszöntem; ő kegyesen bólintott, s édesdeden „Guten Abend“-ot kívánt, én úgy véltem, mintha a menyeyei sférák édes zenéjét hallanám fülemben zengeni; oh mily édes volt arra gondolni, hogy ő is belém szeretett.

Táncoltam vele több tóurt, ő folyton németül kérdezett, s én összeszedve minden tudományomat feleltem neki, Anna pedig a hibákat gyengéden kijavította; sőt még meg is engedte, hogy mindennap egy levélkével felkereshessem.

Ezen percztől azután kezdődött életemnek egyik legszebb szaka; boldognak, igen boldognak éreztem magam; folyton német könyveket bujtam; tanárom pedig csodálkozott, s nem

Ne felejtse el, hogy bűn volna Magyarországon bárki részéről is tenni vagy elmulasztani bármit, ami legtovábbról is hozzájárulna az ügyvédség anyagi vagy erkölcsi gyöngítéséhez vagy stüledéséhez. Mert Magyarországon számos elintézetlen közjogi kérdései mellett, a fenforgó, nem egy téren még consolidálatlan politikai viszonyok között, a sajtószabadsággal karöltve egy független, szókimondó, öntudatos, ellenőrző, az értelmiség magasabb fokán álló kárnak létezése, minő az ügyvédi kar — igazságügyi, politikai, de közszükségesség is.

A szegedi ügyvédgyűlésen, a kik ott megjelentek bizonyára nagyon keveset fogják tárgyalni az ügyvédek kenyérkereseti kérdését. Pedig ugyancsak nehéz idő jár rájuk. A nyugdíjalapot meg fogják teremteni, ha most nem, később. Segíteni fognak egymáson — önmaguk. Mert annyi okulás után ők sem a törvényhozástól, sem a bíróságtól a segítséget nem várják. Ezért bizonyára nem is fognak ott kifakadni azon intenczió, azon szisztema ellen, mely vezeti a bírakat az ügyvédi munka méltatása körül.

A numerus clausus sem fogja határozatba hozni. A magyar ügyvédi kar a kedvezőtlen anyagi viszonyok dacára nem szakíthatja meg multját, nem tagadhatja meg feladatát, hivatását — e hazában. Minden oldalról, még a munkáját és díjait oly bőkezűen megállapító bíróságoktól is, függetlennek kell maradnia! Függetlennek, öntudatosnak — mert ez hasznára, üdvére van az igazságügynek, melyért mindennapi harcokban küzd; függetlennek, öntudatosnak, — hogy magának a bíróságnak is függetlenségét megóvja minden tulkapó ingerentiától felülről vagy bárhonnán, amint hogy az ügyvédek a bírák fizetése fölemelésének kivívása által a bírói függetlenség és anyagi jobblét alapját megerősítették is; függetlennek és öntudatosnak, — mert Magyarországon ezt a haza java kívánja!

Beszélni és értekezni fognak ott a győzött eléggé dicsérni. Annának pedig mindennap irtam egy levelet, ki azután szépen kijavítva újra vissza küldte.

Midőn már teljesen jól tudtam beszélni, atyám egyszerre csak komolyan belép, s ezt mondja: — ó még most is csengeni hallom hangját — Fiam! a mint hallottam elég jól tudsz már németül beszélni, s ideje lesz, hogy abba hagyd e bolondságot; s úgy hiszem nem is kell már többet fizetnem ama kegyes kisaszszonynak, ki volt oly szives, s megtanított németül beszélni! s ezután elmosolyodott.

Én pedig azt hittem, hogy a föld sülyed le alattam, s azt gondoltam, hogy kéring velem a világ; — de az idő, e legjobb orvos begyógyította sebemet; s most, mint boldog családfőnek, csak egy kívánatom van, hogy ebben a Csáky féle német rendszerben fiam hasonló viszonyba lépne egy német nevelőnővel.

jogügy és igazságszolgáltatás több fontos kérdéséről — mert jól tudja és érzi azt ott mindenki, hogy a hazai igazságügy meg kívánja, nem nélkülözheti az ügyvédek kipróbált tanácsát, véleményét és hogy az ügyvédi kárnak kötelessége tanácsával, véleményével az igazságügyet támogatni, fejleszteni, előbbre vinni, annál inkább mert:

„ez idő szerint mély csend honol az igazságügy terén, mely csendet csak az állami rendeletgyár szüntelen és zavargangu zakatolása szakít meg.

Ezért üdvözlöljük mi a szegedi ügyvédgyűlést!

Pécs, szept. 8. *Dr. Nemes Vilmos.*

Kolera. Iner Magdolna, a kiszácsi utcza 27. szám alatt la ó 54 éves napszamosnő e hó 9-én koleragyanus tünetek között megbetegedett. Beszállították a járványkórházba hol 11-én d. u. 3 órakor meghalt.

A baktériológiai intézet vegyvizsgálatának eredménye ugyan ismeretlen még, de nagyon valószínű, hogy az eset csakugyan kolera.

Mindazonáltal reméljük, hogy járványt nem fog fejlődni, mert már az eset óta 3 nap mult el s újabb betegség nem történt, s mert a legszigorúbb fertőtlenítést eszközölték.

A házat teljesen elzárták, lakóit kiköltöztették s vesztégzár alatt tartják.

Zimonyban * Belgrádon a kolera járványszerűleg lépett el.

A holnapi * naptól kezdve, dinnyét s sárga szilvát a piacra hozni megtiltotta a rendőrség.

Köztisztasági szabályrendelet.

Ujvidék szab. kir. városnak, a nagymélt. magy. kir. belügyministerium f. é. 47509. sz. a. kelt magas rendeletével jóváhagyott köztisztasági szabályrendelete életbeléptetvén annak határozmányait jónak tartjuk itt közzétenni.

I. §. A ház belső és külső osztályainak, valamint a háztelek egész utcaivonalán a gyalogjárdának minden időbeni tisztántartása a ház és telek tulajdonosát illetik.

Ez köteles a ház udvarát, lépcsőit felsepertetni, folyton tisztán tartani, a házi sepredek kihordásáról gondoskodni, a csatorna, szemét- és trágyagödör, valamint árnyékszékek fertőtlenítését, midőn ez hatóságilag elrendel-
tetik, a hatóság által meghatározott módon és terjedelemben eszközölni, rendes peczegödöröt tartani, télen a háztelek utcai vonalának egész hosszában a járdáról a havat és sarat naponként eltávolítani, sikamlós időben pedig azt homokkal, hamuval vagy fűrészpórral behinteni; köteles nyáron a háztelek egész hosszában a gyalogjárdát naponként legalább egyszer felsepertetni és azt tiszta vízzel meglocsolatni; köteles a szemetet hetenként legalább egyszer kihordatni; az árnyékszékeket kitisztíttatni, szóval mindazon intézkedéseket megtenni, melyek a közegészség és köztisztaság érdekében szükségesek.

Ha a ház és telek tulajdonosa a gyalogjárdára vonatkozólag fentebb elrendeltek munkaerő hiányban teljesíteni képes nem volna, akkor azokat bejelentésére és költségére a városi rendőrkapitányság eszközölteti.

Ha a hatóság a nagyméltóságú m. kir. belügyministerium 1892. évi 78771. szám

alatt kiadott rendelete 75. §-a értelmében járványveszély idejében a fertőtlenítési hatóságok által végzett, akkor a fertőtlenítés költségei az illető háztulajdonosok által a városi pénztárnak megtérítendők.

2. §. A lakrészeknek minden tekintetben való tisztántartása, különösen a házi szemet és konyha-hulladéknak a személgödörbe hordása az illető lakók kötelessége.

3. §. A város területén levő azon házak és telkek tulajdonosai, kiknek építkezési, vagy ipartüzessé járó hulladék gyűlt össze, valamint azok, kiknek istállójuk van, a hulladékot illetve trágyát hetenként legalább egyszer kihordatni kötelesek.

4. §. A trágya és szemetnek elszállítása csakis a városi rendőrkapitányi hivatal által e célra kijelölt helyekre engedtetik meg a kocsira akként rakandó fel, hogy az el ne szóródhassék.

5. §. Bármily szemetet, söpredéket, csepeget, hulladékot az utcára kihányani, az utcára vagy köztérre lerakni, ugy azt magán- vagy nyilvános csatornába behányani, továbbá takarítás alkalmával a porladékokat az utcára kihullatni, a portörölt az utcai ablakon, ajtón, vagy erkélyen kirázni, valamint piszkos vizet, vagy bármely folyadékot, konyhamoslékokat, vagy ezzel szilárd részeket (zöldség, hulladék, belek) az utcára kiönteni tilos.

6. §. Az utcán és köztéren az erre rendelt helyeken kívül szükségét végezni, vizelni, vagy azokat bármiképen bemocskolni tilos.

7. §. A közegészségügy és köztisztaság érdekében kötelezőleg kimondatik, hogy a város belterületén levő házak árnyékszékei, peczegödrei, csatornáinak tisztítása kizárólag a város közönsége által e célra felfogadott vállalkozó által eszközölhető azon díjak mellett, a mik szerződésileg a vállalkozóval megállapítottak.

A középületek árnyékszékei, peczegödrei, évenként legalább egyszer, a magánházak árnyékszékei és peczegödrei pedig a szükséghez képest tisztítandók, azonban a tisztítás, a rendkívüli eseteket kivéve, csak esti 10 órától reggeli 5 óráig engedtetik meg.

Az ürüléket más mint a rendőrhatalóság által kijelölt helyre, vagy mint az illető földbirtokára, kihordani és lerakni tilos.

A kihordás csupán teljesen elzárt tartályokban történhetik meg.

8. §. Ha árucikkek, vagy termények felrakásánál valamely utcának, vagy köztérnek bemocskolása nem mellőzhető, tartozik az illető fél a bemocskolt, vagy beszemetelt tért azonnal megtisztítani a szemetet és piszkot az arra kijelölt helyre eltávolíttatni.

9. §. Építési anyag az utcán, vagy köztéren csak rendőrhatalósági engedély mellett rakható le, az építési hulladék pedig naponta eltávolítandó a telek tulajdonosa által.

10. §. Utcán vagy köztéren marhát, egyéb állatot, vagy szárnyast ölni tilos.

11. §. Háztetőről és a házerkélyekről a hónap az utcára való lehányását megelőzőleg a szükséges intézkedéseket meg kell tenni.

A lehányt, valamint az udvaron halomra gyűlt hó és jég, ha az illető háztulajdonos, vagy épület fenntartó kihordani akarja, azt saját költségén az e célra kijelölt lerakodási helyre szállítani köteles. Az udvarból havat, vagy jeget az utcára kihordani tilos.

12. §. Lovakat és igás marhákat, vagy egyéb jószágot az utcán vagy köztéren etetni tilos.

Az országos vásárra érkező lovak, vagy igás marhák etetése csakis az arra kijelölt helyeken szabad.

13. §. 1.) A Duna, Fő-, Uri-, Petőfi-utca (Széchenyi-utca sarkáig), Futtaki-utczában (a Vármegye-utca sarkáig), valamint a Fő-, Uri-, Flatt-, Vármegye-, Rézműves-utca, Buzatér és Szücs-utca közt fekvő városrészben egy-egy házban legfeljebb három darab sertés tartható, ha a háznak be nem épített telke legalább 400 négyszögmetert tesz ki.

2.) A város többi részeiben egy-egy házban legfeljebb öt sertés tartható.

3.) Minden esetben azonban csak akkor,

ha az egészségügyi hatóság a helyszínen tartott szemle eredményéhez képest a disznótartás ellen egészségügyi szempontokból kifogást nem emel; ellenkező esetben a sertéstartás betiltandó.

4.) Járvány idejében, vagy ha ezt közegészségügyi szempontok megkívánják, a sertéstartási engedély felfüggeszhető.

5.) Az ólak a teleknek csak az utcától távol eső részében állíthatók fel.

6.) Templomok, iskolák, kórházak és egyéb középületekkel határos udvarokban disznókat tartani tilos.

14. §. A fenti szakasz első bekezdésében körülírt városrészben borszáritó telepek, csont-, rongy-, és nyersbőr-raktárok fel nem állíthatók.

15. §. Dinnyehéjat, gyümölcshulladékot az utcán, vagy köztéren elhányani, vagy az utcára kidobni tilos.

16. §. A jelen szabályrendelet ellen vétők kihágást követnek el, s a mennyiben nem az 1876. évi XIV. t.-cz. 7. §-a, illetve az 1879. évi XL. t.-cz. 104. és 125. §-a alapján büntetendők, 50 forintig terjedhető pénzbüntetéssel, ennek behajtatlanysága esetén 5 napig terjedhető elzárással büntetendők. Ujvidék szab. kir. város rendőrkapitányi hivatala, 1893. évi szeptember hó 7-én.

Schreiber O. Antal s. k.
főkapitány.

Ujdonságok.

(Tűz.) Hétfőn este 10 óra tájban Heil János szabómesternek az „Egér“ utcában 3. szám alatt levő háza kigyuladt s a falazatig le is égett. A tűz az udvaron levő padlásrészen ütött ki. Gyanu van rá, hogy gyújtogatás forog fenn.

(Razzia.) Tegnapelőtt éjjel a város határában Gaál rendőrkapitány razziat tartott s ez alkalomból 18 csavargó cigányt csípett el.

(Mégkéselte pajtását.) Lapadatovits lakatosmester egyik inasa Damjanovits Milán inas pajtásának vállát mégkéselte. Miért? mert dinnyéből nem adott neki.

(Fiatal bűnös.) Grosz tiszaföldvári lakos 10-én saját lovain jött Ujvidékre s a „feketesas“ kocsmában szállt meg. Alig hogy lovait az istállóba bekötötte, s ő maga a piacra tartott, jött egy 14 éves leány s felhívta az udvarost, hogy segítsen neki befogni a lovakat mert apjával hirtelen vissza kell utazniok. Az udvaros be is fogott s a leány kihajtott. Rövid idő múlva megjön maga Grosz s amulva hallja hogy, a 2 lovat kocsit ilyen furfangos módon ellopták. A rendőrség azon nyomon indult, hogy a leány a temeríni uton hajtott ki. E nyomon haladván csakugyan sikerült a lopott jószágot Csurogon a nagykorosmában megtalálni, a hová a fiatal bűnös behajtott. A tettes Dobroszavlyevics Szofia, futtaki illetőségű rovtól előéletű 13 éves leány, aki hamarosan bevallotta, hogy őt a bűncselekményre az ujvidéki fehérgalambkocsmában szolgáló udvaros — kit csak Szevo néven ismernek — beszélte rá. Mindkettőt letartóztatták.

(Talált régi sirok.) Palánkán kövezet készült a vörös kereszt utcában. Midőn az utcát e célból felásták Schusztér József háza előtt számos emberi csontvázat találtak.

(Mégválasztott tanítónő.) Bachmann Etelka tanítónőt ujvidéki lakost a palánkai rom. kath. iskolához rendes tanítónőnek megválasztották.

(A vidéki városok polgármestereinek) a győri polgármester által kezdeményezett. Debreczenben tartandó értekezletét e hóban akarják megtartani. Az értekezleten résztvevő polgármesterekhez — mint Debreczenből jelentik — csatlakozott legutóbb Nagyvárad város polgármestere is, de azzal a kijelentéssel, hogy az összejövetelt a járvány miatt későbbre öhajtaná halasztani. A 24 város közül eddig a következők jelentették be részvételüket az értekezleten: Székes-Fehérvár, Versecz, Pozsony,

Komárom, Szatmár, Marosvásárhely, Kassa, Baja, Pancsova, Sopron, Kecskemét, Szabadka, Hódmezővásárhely, Győr, Debreczen, Selmecz, Béalábánya, Nagyvárad. Arad kerekén kijelentette, hogy nem vesz részt. Kolozsvár, Pécs, Szeged, Ujvidék, Zombor és Temesvár, melyek közül pedig az utóbbi 1891-ben ugyanebben az ügyben már egyszer kezdeményezte a kongresszust, még nem válaszolt. Az értekezlet elnökéül fölkért Simonffy Imre polgármester e napokban értekezni fog az ügy előadóival a program tárgyában, a mely a kongresszus tanácskozásaihoz alapul szolgál.

(Királyi adomány.) A király a németpálankai ág. ev. egyházköztségnek, temploma és paplaka építésére magánpénztárából száz forintnyi segélyt adományozott.

(Ellenőrzési szemle.) A szabadkai cs. és kir. hadkiegészítési parancsnokság a védtörvényi utasítás 35. §. 6. pontja értelmében ellenőrzési szemlét fog tartani e hó végén és jövő hó elején és pedig a következő helyeken és napokon: Topolyán október hó 7—14-ig; Ó-Becsén október hó 18—22-ig; Zentán 24—27-ig; Zenta városát illetőleg a zentai járásra vonatkozólag pedig október hó 28-tól november 3-ig.

(Dunal hajozás.) A Duna-gőzhajozási társaság közli, hogy a Budapest és Orsova közt naponként közlekedő postahajók közül az alacsony vizállás következtében e hó 10-étől fogva csakis a kedden, szombaton és csütörtökön lefelé indulók fognak egészen Orsováig menni, a többi (vasárnap, hétfőn, szerdán és pénteken) Budapestről lefelé induló csakis Moldováig megy — fenebbiek szerint az Orsováig menő 3 hajó közül a kedden és szombaton lefelé indulóknak Orsován csatlakozásuk van a Galaczba menő postahajókkal, míg a csütörtökön induló hajónak Orsován nem lesz csatlakozása. — Orsováról fölfelé minden vasárnapon, kedden és pénteken. Moldováról pedig naponként indul — az eddigi menetrend szerint — postahajó Budapestre. Közvetlen menetjegyek csütörtökön kedden és szombaton Orsováig, Vasárnap, hétfőn, szerdán és pénteken azonban csakis Moldováig adhatnak ki.

(Az ezredéves kiállítás.) Munkácsy Mihály lelkes hangu levelet intézett Lukács Béla kereskedelmi miniszterhez, a melyben tudatja, hogy a történelmi bizottságnak hozzá intézett kérésére, a legnagyobb örömmel engedi át a történelmi csoport számára a Honfoglalás című képehez készített összes tanulmányait és vázlatait. — Gróf Széchenyi Béla, a kiállítás történelmi főcsoportjának elnöke, visszaérkezvén a fővárosba, átvette a csoport elnöki ügyeinek vezetését. — Kongresszusok a millenniumi kiállítás alatt bőven lesznek. Már most be van jelente a kiállítási irodában egy nemzetközi cukoripari, nemzetközi biztosítási és országos iparokongresszus.

(Az Emke Bácsmegegyében.) Fiókokat szervez az erdélyi magyar közművelődési egyesület országszerte. A Bácskában is alakítanak egyet: Szabadkán.

(Vasuti szerencsétlenség.) Szabadkán a hadgyakorlatokról hazatérő tartalékosok f. hó 7-én reggeli 5 órakor érkeztek meg a vasuti indóházba. A transportot egy főhadnagy vezette, a kinek az volt a feladata hogy itt ossza szét a tartalékosokat. A vonat megérkezése közben a pályán tolatások történtek, így a katonaságnak addig várni kellett volna, míg a pálya szabad lesz. Azonban ezt a figyelmeztetést a tartalékosok nem vették szigoruan, hanem a felügyeleti tiszt parancsa ellenére is ide-oda futkároztak, melynek az a szomorú kimenetű vége lett, hogy egy Borsod-bikityi illetőségű gyalogos épen akkor akart átugrani a pályán a mikor a tolatókocsik összeértek és a szerencsétlent meglapította a két ütköző. A nagy nyomás következtében orrán száján elindult a vérzés és eszméletlen állapotban szállították a közkorházba. A bekövetkezett szerencsétlenségnek önmaga volt az oka, mert a figyelmeztetésre nem hallgatott. Így lett a viszontlátás örömeiből, keserűség.

Irodalom.

A „Magyar Szalon“ szeptemberi füzet pompás képekkel és érdekes tartalommal jelent meg. Keglevich István gróf a Munkácsy „Árpád“-járól ír érdekes tanulmányt. Darnay Kálmán, Gasparone, Berend Margit és Várnai Sándortól közöl kisebb elbeszéléseket. Ugyancsak e füzetben jelent meg Gárdonyi Géza kitűnő regénye: A báró lelke, melyhez Pataky László készített diszes illusztrációkat. Költeményeket Palágyi Lajos, Telekes Béla, Prém József és Varsányi Gyula irtak. A képek közül leginkább a budavári templomról felvett fényképek s a Fadrusz János készítette Mária Terézia szobor-képe válnak ki. A folyóirat október elsőjétől kezdve kétszer akkora terjedelemben fog megjelenni.

A „Beniczkné válogatott regényei“ című vállalatból megjelent a Singer és Wolfner kiadásban a 21. és 22. füzet, mint a „Herczei korona“ folytatása. A füzetek ára egyenkint 25. kr.

Méhészeti emlékkönyv. A tavalyi méhészeti kiállítás emlékkönyve most jelent meg. Szerkesztették Kozocsa Tivadar és Kócsi Mayer Gyula; kiadta Bartalits Imre. Van benne 62 arczkép és 50 szövegillusztráció. Ez a könyv érdekes és tanulságos olvasmány minden magyar méhésznek. Az ára 1 frt 80 krajczár.

Közgazdaság.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot szeptember 1-jén a földművelésügyi minisztériumhoz érkezett jelentések alapján a következő volt.

Az időjárás a lefolyt két héten a termények fejlődésére részben kedvezőtlen volt. Augusztus hó közepétől jóformán a hó végéig az ország legnagyobb részében szokatlan hőség uralkodott, mely a hónap utolsó napjaiban minden átmenet nélkül egyszerre őszi fordult. — Éjszakánként a hőmérő itt-ott a fagypontra szállott alá, valamint az ország nagy részében, főként a Duna bal partján, a Tisza bal partján és a Duna-Tisza közén, derek és ködök voltak, melyek különösen a gyengébb kerti veteményekben okoztak károkat. Ilyen időjárási viszonyok mellett nem csodálható, hogy a kapás és kerti vetemények terméskilátásai tetemesen csökkentek. Javulásukra fellettel kívánatos lenne az enyhe, hosszú ősz, valamint gyakoribb esőzés, mert a szárazság nemesak fejlődésükben hátráltatja őket, hanem az országszerte megindult repcevetésnek és talajelőkészítésnek (részben az őszi elvetésének) is nagy akadályul szolgál. A legutóbb bekövetkezett melegebb időjárás talán némileg javít majd a veteményeken.

Nyilttér.*

Nyilatkozat.

A Reitzer Miksa és Soós Lajos urak között fenforgott becsületbeli ügy a mai napon a lovagiasság szabályai szerint elintéztetett.

Ujvidéken 1893. évi szept. hó 9-én.

Lustig Nándor s. k. Biczó Dezső s. k.
Leitner Benjamin s. k. Fakas Géza s. k.
mint Reitzer Miksa ur megbizottjai. mint Soós Lajos ur megbizottjai.

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség. S z e r k.

Kiadó laptulajdonos:

dr. Nemes Sándor.

Idegenek névjegyzéke.

Grand Hôtel Mayer.

Keppich Manó bérlő Karánsebes.
Reimann Lipót vendéglős Eszék.
Hoffmann Károly hivatalnok Zombor.
Keppich Bertalan bérlő Szolnok.
Zivon Pál hivatalnok Szeged.
Edger Zsiga kereskedő Bécs.
Mandukics Isak hadnagy Zimony.
Göber Zsiga kereskedő Bécs.
Lichticz Samu kereskedő Bécs.
Holzinger Nándor kereskedő Bécs.
Massa Alfréd kereskedő Bécs.
Rozenstock József kereskedő Palánka.
Kneesera Mihály hivatalnok Budapest.
Ludwig Vilmos kereskedő Bécs.
Glozer Károly színész Budapest.
Herbst Nándor színész Budapest.
Lieblich Lola színész Budapest.
Várady György színész Budapest.
Ottero Alice színésznő Budapest.
Dallos Margit énekes Budapest.
Keszler Alfréd igazgató Budapest.
Gruics Dragutin jegyző Sid.
Horváth Mária színésznő Budapest.
Löwinger Rezső kereskedő Futtak.

Erzsébet szálloda:

Müller József hivatalnok Ó-Becse.
Fölkl Arthur utazó Bécs.
Milojevics Mátyás ügyvéd Palánka.
Petrovics Tosa ügyvéd Belgrád.
Pekló Aranka magánzóné Ruma.
Stefanovics János hivatalnok Eszék.
Losch Lethar utazó Temesvár.
Saagh Lipót gazdatiszt Zombolya.
Dungyerszky Jakab földbirtokos.

Központi szálloda:

Fischer Aladár utazó Triest.
Zelenka József utazó Bécs.
Knoka Albert utazó Bécs.
Baratics József ügyvéd Budapest.
Binzinger Károly mérnök Budapest.
Holbauder Mór utazó Budapest.
Blau Ádám utazó Bécs.

Fábry szálloda:

Atanackovics Milivoj tanuló Vukovár.
Minich Hudó mérnök Bécs.
Petraszkovics Teodor orvos Belgrád.
Stojkovics Márkó kereskedő Sabacz.
Kleinszky Mór kereskedő Bécs.

Berger szálloda:

Steinitz Lipót kereskedő Futtak.
Krausz Matild szobaasszony Kaposvár.
Schwarz Lipót kereskedő Szlankamen.
Kohn Jakab kereskedő Futtak.
Schwarz Mór kereskedő Futtak.
Schwarz Ignác kereskedő Futtak.

Fehér hajó szálloda:

Pota Pál magánzó Csákova.
Reitl Frigyes gyáros Palánka.
Vernheim István földbirtokos Palánka.
Oes Mariska szobaasszony Visnye.
Peterni Jusztina magánzóné Zimony.
Till Pál gazdász Szeghegy.
Veskok István szűrszabó Ruma.
Till Jakab gazdász Szeghegy.
Beck Mór utazó Szeged.
Weisz Miklós kereskedő Kulpin.
Weisz Roza kaszirnő Temesvár.
Kazany Lyubomir lelkész Kulpin.
Libenauer János pinczér Zombor.

Teve szálloda:

Mrv. György lelkész Zólyom.

Eckstein Samu szerkesztő Pozen.
Veldgartner Pál igazgató Budapest.
Gerszthanber Márton fényképész Szt.-Tamás.
Szabó István kereskedő Ó-Becse.
Kampel János vendéglős Ruma.
Szkala Beni jegyző Szabadka.
Herstein Gyula lelkész Kulpin.
Toman Ferenc kereskedő Szabadka.
Hoffmann László gazdatiszt Szolnok.
Nikolics Dusan őrmester Belgrád.
Milasin József ügyvéd Kula.

Piaczi ártáblázat

1893-dik évi szeptember hó 9—12-ig.

Mérték vagy súly	Az áruk neve	Súly hektó-literként	Ára osztr. értékben	
			frt.	kr.
100 kilogramm	Buza	legjobb	78	7 60
		középszerű	76	7 50
	Kétszeres	legjobb	70	6 50
		középszerű	—	—
	Rozs	legjobb	—	—
		középszerű	—	—
	Arpa	legjobb	68	5 —
		középszerű	—	—
	Zab	legjobb	—	—
		középszerű	44	6 50

Kukoricza: 100 kilogr. . . . 68 frt 5.—

Első cs. és kir. szab. Duna-Gőzhajózási Társaság.

MENETREND.

Érvényes 1893. május hó 1-től.

POSTAHAJÓ-JÁRATOK.

Ujvidékről, Zalankemény, Titelre:

Naponta 6 óra 20 perczkor este (első menet május 1-én.)

Ujvidékről, Zimony, Belgrád, Orsovára:

Naponta 6 óra 20 perczkor este (első menet május 1-én.)

Ujvidékről Budapestre:

Naponta 5 órakor reggel (első menet május 1-én.)

Ujvidék, 1893. május hóban.

Az ügynökség.

!! Legfrissebb töltésű !!

giesshübli, mohai, billini, rohítsi, luhi erzsébet-féle, luhi margit-féle, preblani, salvator, selters, marienbadi, karlsbadi, roncegnoi, guber, gleichenbergi stb. stb. egyéb mindenféle ásványos és savanyúvíz a legolesőbb áron s legjobb kiszolgálás mellett kapható

WAGNER TESTVÉREK

festék-, anyfűszer-, ag- és csemegeüzletében

UJVIDÉKEN.